

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ (УКРАЇНА)
Інститут економіки та менеджменту
Інститут гуманітарної підготовки та державного управління

За участю:

Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Національний університет «Львівська політехніка» (Україна)
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана (Україна)
Львівський національний університет імені Івана Франка (Україна)
Київський національний університет технологій та дизайну (Україна)
Поліський національний університет (Україна)
Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця (Україна)
Херсонський національний технічний університет (Україна)
Хмельницький національний університет (Україна)
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти (Україна)
Познанська політехніка (м. Познань, Республіка Польща)
Сілезька політехніка (м. Глівіце, Республіка Польща)
Академія гірничо-металургійна імені Станіслава
Сташіца (м. Краків, Республіка Польща)
Казахський агротехнічний університет імені Сакена Сейфулліна (м. Астана, Республіка Казахстан)
Технічний університет Клуз-Напока (м. Бая-Маре, Румунія)
Вільнюський технічний університет імені Гедимінаса (м. Вільнюс, Литва)
Університет бізнесу в Катовіцах (м. Катовіце, Польща)

VIII Міжнародна науково-практична конференція
«ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА СТРАТЕГІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ГАЛУЗЕВИХ І
РЕГІОНАЛЬНИХ СУСПІЛЬНИХ СИСТЕМ»

24-25 вересня 2026 року

УДК 005.21(06)+332.1(06)
Т-33

Рецензенти:

Іванна ЗАПУХЛЯК, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту адміністрування ІФНТУНГ

Наталія ВАЛІНКЕВИЧ, д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та туризму Поліського національного університету

Олена БАЧИНСЬКА, к.е.н., завідувач відділу аспірантури НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»

*Рекомендовано вченою радою університету
(протокол №15/706 від 30.09.2026 року)*

Т-33 Теорія і практика стратегічного управління розвитком галузевих і регіональних суспільних систем» (Івано-Франківськ, 24-25 вересня 2026 року): Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції. Івано-Франківськ, 2026. 967 с.

ISBN 978–966–694–554–2

Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Теорія і практика стратегічного управління розвитком галузевих і регіональних суспільних систем» містять результати наукових досліджень вітчизняних та зарубіжних вчених щодо питань наукового пошуку шляхів вирішення актуальних наукових і практичних проблем стратегічного розвитку підприємств, організацій, органів місцевого самоврядування в умовах сучасних викликів,

Матеріали будуть корисними для науковців та практикуючих фахівців у галузі менеджменту та адміністрування, керівників підприємств, організацій, бізнесу, інституцій громадянського суспільства, викладачів вищої школи, аспірантів, магістрантів, студентів та усіх, кого цікавлять питання сучасного менеджменту.

ISBN 978–966–694–554–2

© ІФНТУНГ, 2026

<i>Каракича Каміла Сергіївна, Расулова Алла Миколаївна</i> ДИСТРИБУЦІЯ ПОСЛУГ КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ ЧЕРЕЗ ГЛОБАЛЬНІ МАРКЕТПЛЕЙСИ	396
<i>Карачарова Катерина Анатоліївна</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ БАНКІВСЬКОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІД ВПЛИВОМ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ	400
<i>Карпеко Надія Миколаївна</i> ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ В ТРАНСФОРМАЦІЙНИЙ ПЕРІОД	403
<i>Квашиук О. В.</i> УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ СТІЙКІСТЮ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ РЕГІОНУ В ПОСТКРИЗОВИЙ ПЕРІОД	406
<i>Кеба Дмитро Анатолійович, Филюк Галина Михайлівна</i> ОБМЕЖЕННЯ СИСТЕМИ ЯК ФАКТОР РОЗПОДІЛУ РЕСУРСІВ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ДЕРЕВООБРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА	409
<i>Кінаш Ірина Петрівна</i> СТРАХУВАННЯ ПЕРСОНАЛУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗМІЦНЕННЯ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ НАФТОГАЗОВОГО КОМПЛЕКСУ	412
<i>Кісельов Олексій Олександрович</i> СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ МОБІЛІЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОГО ПРИВАТНОГО КАПІТАЛУ У ВІДНОВЛЕННІ ГАЛУЗЕВИХ І РЕГІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ УКРАЇНИ	414
<i>Климчук Олександр Васильович, Гречанюк Олександр Аркадійович</i> ВПЛИВ НЕЙРОМАРКЕТИНГУ ТА ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ВИБІР СПОЖИВАЧА	418
<i>Комаровський Андрій Андрійович</i> УПРАВЛІННЯ ДОВІРОЮ ДО ОЦІНОЧНИХ ПОСЛУГ ЯК ПЕРЕДУМОВА МІЖНАРОДНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ НА РИНКУ НЕРУХОМОСТІ	422
<i>Кондратюк Микола Валерійович</i> СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ: ІНТЕГРАЦІЯ ЦИФРОВИХ, ІНВЕСТИЦІЙНИХ ТА ЛОГІСТИЧНИХ ПРІОРИТЕТІВ	424
<i>Крамар Олег Михайлович, Крамар Руслана Іванівна</i> ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	427
<i>Крамаренко Катерина Миколаївна, Франчук Назар Юрійович</i> КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ	430
<i>Кривуненко Максим Аркадійович</i> РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНУ ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО СТАЛОГО РОЗВИТКУ	433
<i>Кривуненко Максим Аркадійович</i> ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ РЕСУРС ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	437
<i>Кудирко Людмила Петрівна</i> ВПЛИВ МЕХАНІЗМУ СВAM НА ДЕКАРБОНІЗАЦІЮ ТА МІЖНАРОДНУ ТОРГІВЛЮ ЄС	440

Кривуненко Максим Аркадійович
науково-педагогічний працівник, викладач
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНУ ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Сучасний розвиток регіонів України відбувається під впливом комплексу економічних, соціальних, технологічних, екологічних та безпекових чинників. Повномасштабна війна суттєво змінила умови функціонування регіональних соціально-економічних систем, посилила міжрегіональні диспропорції, зумовила руйнування частини виробничої та транспортної інфраструктури, активізувала міграційні процеси та сформувала додаткові обмеження для використання природних, фінансових, трудових і матеріальних ресурсів. За таких обставин проблема формування та ефективного використання ресурсного потенціалу регіонів набуває не лише економічного, а й стратегічного значення.

Ресурсний потенціал регіону доцільно розглядати не як просту сукупність ресурсів, наявних у межах певної території, а як систему можливостей щодо їх виявлення, мобілізації, поєднання та ефективного використання для досягнення визначених цілей розвитку. Такий підхід дає можливість враховувати не тільки фактично залучені ресурси, але й потенційні, резервні та невикористані можливості території. Потенціал охоплює можливості регіону, пов'язані з використанням матеріальних і нематеріальних ресурсів, а ефективність його функціонування залежить від організаційно-управлінських механізмів їх залучення [1]. Отже, сам факт наявності ресурсів ще не означає автоматичного формування економічних результатів: вирішальне значення має здатність регіональних суб'єктів перетворити ресурсні можливості на чинники розвитку.

У структурі ресурсного потенціалу можна виокремити природно-ресурсну, виробничу, фінансову, трудову, інноваційну, інформаційну, інфраструктурну та інституційну складові. Взаємодія між ними визначає здатність території забезпечувати економічне зростання, соціальну стабільність та екологічну збалансованість. Саме системний характер ресурсного потенціалу зумовлює необхідність комплексного підходу до його оцінювання та управління. Відокремлений розвиток одного компонента без відповідного розвитку інших може створювати дисбаланси та обмежувати загальну результативність регіональної економіки [1].

Слід зацентувати увагу на тому, що ресурсне забезпечення регіону формується під впливом як внутрішніх, так і зовнішніх джерел. До матеріальних ресурсів належать природні ресурси, зокрема земельні, водні, біологічні, енергетичні та мінеральні, а також фінансові, технічні й виробничі ресурси [2]. Такий підхід особливо важливий для сучасної України, оскільки регіональний розвиток дедалі більше залежить від можливості поєднувати власні ресурси

території із зовнішніми джерелами фінансування, технологіями, інвестиціями, знаннями та людським капіталом.

Водночас обмеженість ресурсів зумовлює необхідність зміни підходів до їх використання. Традиційна модель, орієнтована переважно на максимальне залучення природних і матеріальних ресурсів у виробничий процес, не відповідає сучасним принципам сталого розвитку. Економічне зростання повинно супроводжуватися підвищенням ресурсо- та енергоефективності, скороченням негативного впливу на довкілля, повторним використанням матеріалів і формуванням замкнених виробничих циклів. У цьому контексті важливим є перехід від сприйняття відходів виключно як результату виробництва до їх розгляду як потенційного вторинного ресурсу [2].

Для України проблема ефективного використання ресурсного потенціалу додатково ускладнюється наслідками війни. Частина регіонів зазнала безпосереднього руйнування виробничої, енергетичної, транспортної та соціальної інфраструктури, тоді як інші території отримали додаткове навантаження внаслідок переміщення населення, підприємств та окремих видів економічної діяльності. У результаті відбувається структурна перебудова регіональних економік, а ресурсний потенціал окремих територій зазнає суттєвих змін.

У цих умовах важливо враховувати не тільки обсяг ресурсів, а й рівень їх доступності, мобільності, відновлюваності та здатність до швидкого залучення в економічний оборот. Саме тому стратегічне управління ресурсним потенціалом повинно передбачати постійний моніторинг його стану, визначення резервів, оцінювання ризиків та формування механізмів адаптації до змін зовнішнього середовища [1]. Такий підхід відповідає сучасній логіці регіонального управління, за якої стійкість території визначається не тільки наявними ресурсами, а й здатністю ефективно реагувати на кризові ситуації.

Важливою складовою ресурсного потенціалу в сучасних умовах стає інноваційний потенціал, який можна визначити як поєднання кадрових, науково-дослідницьких, матеріально-технічних, фінансових та інформаційних ресурсів, які використовуються для створення і впровадження інновацій [3]. Отже, інноваційний потенціал необхідно розглядати як механізм якісного перетворення інших ресурсів. Наприклад, наявність природних ресурсів сама по собі не забезпечує високої доданої вартості, якщо регіон не має технологій, кваліфікованих кадрів, фінансових можливостей та відповідної інфраструктури для їх ефективного використання.

Інноваційна складова набуває особливого значення для регіонів України в умовах післявоєнної трансформації. Відновлення інфраструктури та виробничих потужностей доцільно поєднувати з технологічною модернізацією, цифровізацією, енергоефективністю та створенням нових моделей виробництва. Це дозволить не просто відновити втрачені потужності, а сформувати якісно нову основу для регіонального економічного розвитку. На думку дослідників, саме інноваційний потенціал є одним із чинників конкурентоспроможності регіонів та їх здатності залучати додаткове фінансування [3].

Особливе значення у формуванні сталого ресурсного потенціалу має людський капітал. Кваліфіковані трудові ресурси забезпечують здатність підприємств адаптуватися до технологічних змін, упроваджувати інновації та формувати продукцію з високою доданою вартістю. Для українських регіонів це питання ускладнюється демографічними змінами, внутрішньою та зовнішньою міграцією, нерівномірністю розподілу трудових ресурсів. Тому стратегія сталого розвитку має передбачати не тільки залучення інвестицій у фізичну інфраструктуру, а й інвестиції в освіту, професійні компетентності, наукову діяльність та розвиток підприємницької ініціативи [3].

Забезпечення сталого розвитку регіонів потребує узгодження трьох базових компонентів: економічного, соціального та екологічного. Економічна складова передбачає формування конкурентоспроможної структури господарства, залучення інвестицій та підвищення продуктивності ресурсів. Соціальна складова пов'язана з якістю життя населення, зайнятістю, розвитком людського капіталу та доступністю базових послуг. Екологічна складова передбачає раціональне природокористування, збереження екосистем та зменшення негативного впливу господарської діяльності.

Дослідження сучасного стану регіонального розвитку України показує наявність значних територіальних диспропорцій. Регіони відрізняються за рівнем інфраструктурного забезпечення, зайнятості, економічної та інвестиційної активності, а повномасштабна війна посилила частину цих відмінностей. Водночас позитивну динаміку демонструють цифровізація, інновації, модернізація інфраструктури та сучасні інструменти територіального маркетингу у формуванні передумов сталого регіонального розвитку [4].

Перспективним напрямом використання ресурсного потенціалу є формування регіональних «точок зростання». Йдеться про концентрацію ресурсів на напрямках, здатних генерувати додатковий економічний, соціальний та інноваційний ефект. Такий підхід дозволяє уникнути розпорошення обмежених фінансових і матеріальних ресурсів та спрямувати їх на проекти, які створюють мультиплікативний вплив на суміжні сфери економіки. Водночас визначення таких точок має здійснюватися на основі об'єктивного аналізу ресурсних переваг конкретного регіону [1].

Таким чином, ресурсний потенціал регіону слід розглядати як динамічну систему, яка постійно змінюється під впливом економічних, технологічних, соціальних, екологічних та безпекових факторів. На сучасному етапі для України особливо важливим є поєднання ресурсної, інноваційної та інституційної складових регіонального потенціалу. Регіональні стратегії в свою чергу мають враховувати специфіку кожної території, її конкурентні переваги, ресурсні обмеження та рівень безпекових ризиків.

Отже, ресурсний потенціал є фундаментальною основою сталого розвитку регіону, проте його наявність не гарантує автоматичного економічного зростання. У перспективі саме комплексне управління ресурсним потенціалом може стати одним із ключових інструментів зменшення регіональних диспропорцій, підвищення конкурентоспроможності територій та формування стійкої моделі соціально-економічного розвитку України.

Перелік використаних джерел

1. Вяткіна Т. Г. Сучасні передумови ефективного функціонування ресурсного потенціалу регіону. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки*. 2015. №39(2). С. 176–185. DOI: 10.24025/2306-4420.2.39.2015.84478.
2. Дзюбинська О. В. Ресурсний потенціал регіону та його характеристика. *Економічний простір*. 2020. №155. С. 36–39. DOI: 10.32782/2224-6282/155-7.
3. Благун С. І., Івасишин М. О., Пониполяк І. Ю. Інноваційна складова потенціалу розвитку регіонів України. *Економіка та суспільство*. 2025. №74. DOI: 10.32782/2524-0072/2025-74-12.
4. Зибарева О. В., Підгірна В. Н. Проблеми та перспективи сталого розвитку регіонів України. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2026. Т. 11, № 1. С. 153–157. DOI: 10.36887/2415-8453-2026-1-28.

НАУКОВЕ ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ГАЛУЗЕВИХ І РЕГІОНАЛЬНИХ СУСПІЛЬНИХ СИСТЕМ

**Збірник тез доповідей
VIII Міжнародної науково-практичної конференції**

24-25 вересня 2026 року

Головні редактори: *Побігун Сергій Андрійович*
Гривнак Богдан Любомирович

Відповідальні за випуск: *Микитюк Наталія Євгенівна*
Мосора Лариса Степанівна

Видавництво Івано-Франківського національного
технічного університету нафти і газу
вул. Карпатська, 15, м. Івано-Франківськ, 76019, Україна
тел. (0342) 547266, факс (0342) 547139
<https://nung.edu.ua>, e-mail: admin@nung.edu.ua
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
№18 від 12.03.2002 р.

Підписано до випуску 30.09.2026 р.

Формат 60×84 1/8

Гарнітура Times New Roman

Ум. др. арк. 112,41